

Vakuutusvalvonta, Teija Korpiaho

27.10.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA/2022/1343

kirjaamo@stm.fi
Sosiaali- ja terveysministeriö

VN/14239/2022-STM-1

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnalta lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lain muuttamisesta.

Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Kansainväliset kauppa-alukset ja niissä kuljetettava tavara

Hallituksen esityksessä ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi vakuutustakuun kohdetta koskeva sääntely, jolloin kotimaiset ja kansainväliset kauppa-alukset, ilma-alukset, ajoneuvot ja kulkuneuvot voivat hakea poikkeusolojen vakuutustakuuta samoin ehdoin. Esityksen mukaan tavoitteena on ottaa huomioon kansainvälisen kaupan sekä kuljetusten kansainvälistyminen ja yhdenmukaistaa eri valtioissa kotipaikkaa pitävien vakuutustakuun hakijoiden asema.

Finanssivalvonta pitää kannatettavana sääntelyn sanamuodon tarkennusta ja sen varmistamista, että kotimaisten ja kansainvälisten kauppa-alusten ja niissä kuljetettavan tavaran asema on yhdenvertainen myönnettäessä vakuutustakuita. Finanssivalvonta toteaa kuitenkin, että jo voimassa olevan sääntelyn tavoitteena on ollut yhdenmukainen kohtelu, joten nyt esitetty muutos voidaan katsoa lähinnä sanamuodon tarkistukseksi.

Tilanteet, joissa ei ole aikaisempaa ensivakuutusta ja sille jälleenvakuutusta

Lain ensimmäisessä pykälässä todetaan, että valtio voi antaa määräämillään ehdoilla ja vastavakuutta vaatimatta valtioneuvoston vakuutuslaitoksen myöntämälle vahinkovakuutukselle (*poikkeusolojen vakuutustakuu*). Lain toiseen pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi kohta, jonka mukaan vakuutustakuun määrä perustuu vahinkovakuutuksen kattaman vastuun määrään. Lisäksi ehdotetaan, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä siitä, miten vakuutustakuun määrän määräytymisessä otetaan huomioon ensivakuutukseen liitetyn jälleenvakuutuksen muoto sekä vakuutustakuun määrän riittävyys suhteessa jälleenvakuutuksen kattamaan riskiin.

Vakuutusvalvonta, Teija Korpiaho

27.10.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA/2022/1343

Finanssivalvonnan käsityksen mukaan voi olla tilanteita, joissa esimerkiksi jollekin yksittäiselle kuljetukselle otetaan uusi ensivakuutus mutta sille ei ole saatavissa jälleenvakuutusta. Tähän vakuutuksen ei siten ole liitettävissä jälleenvakuutusta. Näin etenkin, jos poikkeusolot pitenevät ja ensivakuutuksia lakkaa olemasta voimassa. Myös näissä tilanteissa tulisi olla mahdollista saada valtion vakuutustakuu, jos tilanne muutoin täyttää lain ehdot.

Finanssivalvonta ehdottaa harkittavaksi sanamuodon muuttamista niin, että varmistetaan myös ylläkuvatun kaltaisten tilanteiden, joissa kyseessä on uusi ensivakuutus ja jälleenvakuutusta ei aikaisemmin ole ollut, huomioon ottaminen.

Toimikunnan tehtävistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutustakuutoimikunnan tehtäviä koskevaa pykälää seitsemän. Ehdotuksen mukaan Vakuutustakuutoimikunnan tehtävänä olisi mm. valmistella poikkeusolojen vakuutustakuisiin sovellettavat yleiset ehdot ja valmistella 4 §:ssä tarkoitetun takuumaksun ja käsittelymaksun perusteet.

Finanssivalvonta pitää kannatettavana, että toimikunnan tehtäviä tarkennetaan. Uusi muotoilu saattaa kuitenkin edelleen jättää epäselväksi sosiaali- ja terveysministeriön ja toimikunnan tehtäväjaon ja myös vastuut.

Tästä syystä Finanssivalvonta ehdottaa, että sana "valmistella" muutetaisiin esimerkiksi sanaksi "avustaa" tai "tukee". Tällöin olisi selvää, että ministeriö vastaa myös valmistelusta mutta se voi hyödyntää toimikunnan asiantuntemusta valmistelussa.

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Pykälässä 13 todetaan, että sen lisäksi mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään ja muiden tietojen luovuttamista rajoittavien säännösten estämättä, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa välttämättömiä tietoja Valtioneuvostolle, Finanssivalvonnalle, Valtiokonttorille, ja Huoltovarmuuskeskukselle niiden tässä laissa tai vakuutustoimintaa koskevissa laeissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tai huoltovarmuuden turvaamiseksi.

Finanssivalvonnan tehtävistä koskien vakuutussektoria säädetään myös laissa Finanssivalvonnasta. Laissa on säännöksiä mm. valvontavaltuuksista ja ulkomaisten valvottavien valvonnasta.

Finanssivalvonta ehdottaa, että myös laki Finanssivalvonnasta sisällytetään pykälään 13.

Vakuutusvalvonta, Teija Korpiaho

27.10.2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA/2022/1343

Yhdenvertainen kohtelu

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että vakuutustakuun tarjoaman suojan rajaaminen päättynyttä tai päättyvää jälleenvakuutusta suppeammaksi voi olla ongelmallista vakuutustakuuta hakevien ensivaakuutusyhtiöiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta.

Finanssivalvonnan käsityksen mukaan myös esimerkiksi suhteellisen jälleenvakuutuksen tilanteessa on mahdollista yhdenvertaisesti arvioida valtion myöntämän jälleenvakuutuksen määrä, kun tavoitteena on aina turvata väestön toimeentulo ja elinkeinoelämän toimivuudelle keskeisten kuljetusten jatkuminen.

Esityksen perusteluista ei selviä milloin ja mistä syystä yhdenvertaisessa kohtelussa voisi olla ongelmia. Selvyyden vuoksi Finanssivalvonta ehdottaa, että esityksen perusteluja tarkennetaan tältä osin.

FINANSSIVALVONTA

Kaisa Forsström
osastopäällikkö

Teija Korpiaho
johtava neuvonantaja

